

AKROPOLITANEC

— ZA BOLJŠEGA ČLOVEKA IN BOLJŠI SVET —

KAJ POMENI
BITI SVOBODEN

OHRANJANJE PLAMENA
PRI ŽIVLJENJU

ČAS "ZASE"

www.akropola.org

FILOZOFIJA

KULTURA

PROSTOVOLJSTVO

POLETNI DOGODKI NOVE AKROPOLE

BITI GOSPODAR SVOJEGA ČASA
PO STOIČNEM UČENJU
predavanje

četrtek, 18. 7. ob 19h
Wolfova 8, Ljubljana

12 ŽIVLJENJSKIH NALOG PO MITU O HERAKLEJU
predavanje

torek, 30. 7. ob 19h
Tyrševa 7, Maribor

LEONARDO DA VINCI, ŽIVLJENJE IN DELO
predavanje ob 500. obletnici smrti

četrtek, 1. 8. ob 19h
Wolfova 8, Ljubljana

ZEN
predavanje

torek, 13. 8. ob 19h
Wolfova 8, Ljubljana

LUDWIG VAN BEETHOVEN IN IDEALIZEM V GLASBI
predavanje ob glasbenih primerih

torek, 13. 8. ob 19h
Tyrševa 7, Maribor

POT SAMURAJA
predavanje
sejem ANIME' 2019

sobota, 17. 8. ob 14:30
park Pietro Coppo Izola

TEČAJ PRAKTIČNE FILOZOFIJE
predstavitev

sreda, 21. 8. ob 20h
Wolfova 8, Ljubljana

VESELA FIZIKA
delavnica fizikalnih eksperimentov
festival LETNI ODER RUŠE

četrtek, 22. 8. ob 16h
park pred Občino Ruše

NOTRE DAME V PARIZU IN SIMBOLIZEM KATEDRAL
predavanje

torek, 27. 8. ob 19h
Tyrševa 7, Maribor

ZAKAJ POTREBUJEMO PRIJATELJSTVO?
predavanje

četrtek, 29. 8. ob 19h
Wolfova 8, Ljubljana

AKROPOLITANEC

NOVA AKROPOLA | kulturno društvo

www.akropola.org

JULIJ–AVGUST 2019 | ŠT. 48

NASLOV

NOVA AKROPOLA | Ljubljana

Wolfova 8, 1000 Ljubljana

01/25 11 487

NOVA AKROPOLA | Maribor

Tyrševa 7, 2000 Maribor

02/620 32 40

040 709 955

ODPIRALNI ČAS:

PON–ČET 18h–22h

IZDAJATELJ

NOVA AKROPOLA SLOVENIJA

akropolitanec@akropola.org

UREDNIŠTVO

Glavni urednik: Stjepan Palajsa

Urednik: Andrej Praček

Prevajalka in lektorica: Klavdija Blažun

Grafična oblikovalka: Nija Androjna

B E S E D A
U R E D N I K A

SVOBODA IN ZAVEZANOST

V poletnih dneh, ko si večina vzame čas za oddih, počitek od celoletne rutine, iščemo težko pričakovano svobodo. Želimo svobodo, ki smo si jo zaslužili. In marsikomu se zazdi, da bomo v teh nekaj dopustniških dneh končno svobodni, nato pa se bomo vrnili v "sivi" svet obveznosti. Tako stališče, ko mislimo, da nismo svobodni, ko izpolnujemo obveznosti, je lahko precej obremenjujoče, saj tako večino življenja živimo z zavestjo sužnja.

Svoboda in obveza se namreč ne izključujeta. Temveč je obveza lahko in mora biti izraz naše svobodne izbire in s tem, ne glede na to kaj počnemo, bomo svobodni. Ali ni to stanje razbremenjujoče? Ali nas ne olajša in sprosti od nesmiselnih napetosti, ki nam pogosto onemogočajo delovanje?

Dejstvo je da absolutne svobode v vsem nimamo. Vse okoliščine niso odvisne od naše trenutne izbire, imamo pa svobodo, da se znotraj danih okoliščin odločamo po svoji vesti in da s tem napredujemo proti prihodnosti, ki si jo želimo. Če iščemo svobodo v zunanem, se nam ta izmika. Če bi pri tem početju vztrajali in iskali absolutno svobodo v vsem, bomo nesrečni, saj naša pričakovanja ne bi bila realna.

Nadalje moramo ločiti med svobodo telesa in svobodo duha. V tem uvodniku bi se želel malo bolj posvetiti predvsem tej razliki.

V skladu s tradicionalno filozofijo smo ljudje duhovna bitja, ki se izražajo skozi persono – ta je nekakšen biorobot, sestavljen iz misli, čustev in telesa. Vsak od teh delov ima svoje zahteve. Svoboda izražanja enega od teh delov pa zahteva omejevanja zahtev drugega. Če iščemo svobodo neomejenega zadovoljevanja strasti in želja, s tem zapremo pot izražanju našega duha. Če pa se naš duh želi izraziti skozi persono, potem bo omejil ostale potrebe na osnovni minimum, ki še ohranja zdravo ravnovesje.

Kaj za nas pomeni biti svoboden, določa torej to, s katerim od teh delov se poenotimo.

Če pogledamo s perspektive duha, je dejansko zaslužjen tisti, ki preveliko pomembnost pripisuje telesu, saj mu okove predstavljajo lastne želje in potrebe telesa, ker mu jemljejo vso pozornost in ne pustijo prostora, da bi izrazil najlepší del sebe.

V TEJ ŠTEVILKI:

- FILOZOFIJA:
KAJ POMENI BITI SVOBODEN 5
- SIMBOLIZEM:
OHRANJANJE PLAMENA PRI
ŽIVLJENJU 7
- ZGODBICA:
ČAS "ZASE" 11
- EX LIBRIS:
DAMMAPADA – ZLO 13

Svoboden človek torej ni tisti, ki se prepusti neomejenemu zadovoljevanju vsega, kar mu v določenem trenutku pade na misel, temveč tisti, ki zna te trenutne vzgibe razumeti ter jih podrediti svoji volji, inteligenci in ljubezni.

Po drugi strani pa vidimo, da svobode zadovoljevanja vseh personalnih želja nimamo in da s trmastimi poskusi doseganja tega (nemogočega) cilja vnašamo kaos med druge in v našo okolico na sploh. Kljub plačilu s kratkotrajnimi zadovoljstvi, ki takoj potonejo v pozabo, nas čez čas ulovijo tudi posledice kaosa, ki smo ga zaradi sebičnega iskanja zadovoljstev ustvarjali.

Torej vse dokler bo v nas obstajala nepomirljiva dvojnost in dokler ne bomo upoštevali hegemonijo pravega sebe, bomo

pod pritiskom nezdrave napetosti. Težava je v tem, da želimo vse, čeprav se nekatere stvari izključujejo. Nekaterim stvarim se v določenih trenutkih pač moramo znati tudi odreči. In s tem ni nič narobe, saj ne gre za suhoparno rezanje ali tekmovalno izključevanje, temveč za ustvarjanje harmonije različnih potreb in postavljanje stvari na pravo mesto.

Svoboda je torej privilegij modrih ljudi. Modrost pa se izraža z zrelostjo, zrelost z odgovornostjo, odgovornost z zavezanostjo. Svoboden človek, je tisti ki ni suženj svojih fantazij in ki se je tako sposoben zavezati temu, kar je sam prepoznal kot pomembno in za kar se je sam odločil, da bo oživiljal.

Andrej Praček, urednik

KAJ POMENI BITI SVOBODEN

DELIA STEINBERG
GUZMAN

Zdi se, da je novejša zgodovina človeštva osredotočena na doživljanje svobode kot ene od največjih vrednot v življenju. Posledica tega je, da vsakdo med nami bije svojo bitko za osvojitve te dragocene nagrade.

Vsi si želijo biti svobodni, toda kaže, da vsi ne mislijo, da je treba dar svobode tudi izkoristiti.

Današnja predstava svobode je podobna zlati mrzlici iz nekih drugih časov, vendar s pomembno razliko: bojim se, da so tisti, ki so iskali zlato, vedeli, čemu ga iščejo, in se domislili tisoče načinov, kako bodo izkoristili to zeleno kovino, če jo najdejo. Danes pa, po drugi strani, praktično nihče med nami ne ve, zakaj si želi svobode? Najpogosteje pravimo, da za to, da lahko "počnemo, kar si želimo". Toda svoboda, ki je samo svobodna, brez pravil, ki je brez vsebine in namena, spominja na primer skopuha, ki obupano zbira bogastvo, hkrati pa živi v revščini. Noben skopuh ne zmore pojasniti, čemu niti za

koga zbira svoje bogastvo; enostavno ga je prevzela želja po posedovanju.

Danes imamo naslednji primer: vsi si želimo svobode, vsi zahtevamo svobodo zase in za druge, toda nihče si je ne upa izkoristiti, kaj šele dopustiti drugim, da jo izkoristijo. Nihče se ne upa zavezati s svobodno odločitvijo, ki bo trajna in trdna; nihče si ne želi tvegati svoje opevane svobode za nekaj ali za nekoga. Svoboda je vrednota, ki je redko izkoriščena, običajno pa se izraža kvečjemu z vzkliki in protesti, pri čemer se lahko konča tudi z nasiljem proti tistim, ki imajo drugačno mnenje o tem, kaj pomeni biti svoboden in kaj naj bi bilo svobodno izražanje volje.

**DANES JE SVOBODA OMEJENA NA RAVNODUŠNO
ISKANJE DOLOČENIH ELEMENTOV, KI NAM BODO
POMAGALI ŽIVETI LAGODNO, BREZ KAKRŠNIH KOLI
OBVEZNOSTI ...**

Plemeniti ideali, dostojanstven način življenja, vzvišena čustva, vera v Boga in usodo vseh ljudi so cilji, ki se običajno ne povezujejo s svobodo. Danes vlada prepričanje, da je najsvobodnejši prav tisti, ki mu manjkajo vse naštete vrednote; velja prepričanje, da zvestoba čustvom ali ideji omejuje človekovo svobodo. Tako je svoboda omejena na ravnodušno iskanje določenih elementov, ki nam bodo pomagali živeti lagodno, brez kakršnih koli obveznosti, skratka, da bi se lahko svobodno spremenili, brez kakršnega koli tveganja, ki ga prinašajo same spremembe ali vprašljivi trenutki stabilnosti.

Živimo v svetu svobodnih ljudi, ki so svobodni, vse dokler ničesar ne počnejo. Toda za to pasivno svobodo se skriva strašljiva resničnost suženjstva, ki je pretežno posledica vklenjenosti v verige strahu, neodločnosti, nezmožnosti izbire in udejanjanja izbranih idej, občutkov in del, ki so vredna voljnega žrtvovanja te svobode, potem ko je ta svoboda praktično osvojena in udejanjena.

DA, LAHKO NAREDIMO NAPAKO, ČE SE OBVEŽEMO. TODA KDO NAS LAHKO PREPRIČA, DA NE DELAMO NAPAKE, ČE SE IZOGIBAMO VSEM OBVEZNOSTIM?

Klasična filozofija nas je naučila, da je svoboda dar, ki pripada tistim, ki poznajo sebe in vladajo sebi. Taki ljudje se ne branijo delovanja ali samožrtvovanja, temveč se razvijajo z vsako izkušnjo in postajajo svobodnejši.

Živimo v obdobju revnih skopuhov, ki umirajo od lakote ob pogledu na lastno bogastvo in ki raje obupavajo v tesnobi, kot da bi porabili samo en cekin svoje svobode. Dejansko stanje je tako, da, ponovno, zaradi materialističnega pogleda delamo napake in sodimo enako o vseh stvareh. Svoboda ni kup zlata, ki se s porabljanjem zmanjšuje, temveč prav nasprotno, to je humano stanje, vrlina duše, ki se razvija s stalnim udejanjanjem.

Da, lahko naredimo napako, če se obvežemo. Toda kdo nas lahko prepriča, da ne delamo napake, če se izogibamo vsem obveznostim? In mar ni značilnost svobode ta, da prepoznamo in popravimo napake, kadar jih prepoznamo?

To je dragocen prispevek filozofije k nič manj vrednemu iskanju in doseganju individualne in kolektivne svobode. 🇹🇼

OHRANJANJE PLAMENA PRI ŽIVLJENJU

KURUSH DORDI

Vsak dan, ko se sonce dvigne nad obzorje in napolni nebo s svojo magično svetlobo, v redkih zoroastrskih templjih v Bombaju poteka 2000 let star ritual. Svečenik (vsak dan, petkrat na dan) izvede ceremonijo, s katero oskrbi plamene posvečenega ognja, žrtvuje dišečo sandalovino in kadila, recitira starodavne tekste za čaščenje svetega ognja, devetkrat pozvoni z zvonovi in odvrta zle misli, zle besede in zla dejanja. Tovrstno čaščenje ognja pa ni značilno le za zoroastrsko kulturo. V zadnjih tisočletjih so ogenj na različne načine častile tudi številne druge kulture.

Sedenje ob tabornem ognju v temni noči in opazovanje dvigajočih se plamenov prinaša pomirjujočo toplino. Po drugi strani pa divje šviganje ognja v naša srca vnaša tudi strah. Ljudje so s preseganjem strahu pred tem elementom in čudenjem, ki ga je v njih porodil, z osuplostjo in spoštovanjem

opazovali izlive vulkanov in strele, ki so zadevale zemljo, iz česar se je razvilo čaščenje ognja kot darila bogov. Izkoriščanje moči ognja za človeško korist prinaša pomemben mejnik tudi v antropološki zgodovini.

Zanimivo je, da se osem od desetih knjig Rig Vede začne s pesmijo, ki slavijo *Agnija* – boga ognja.

Starodavni grški mit govori o Prometeju, ki ni spoštoval Zevsovega ukaza, saj je ukradel ogenj iz kočije sončevega boga Heliosa ter ga podaril ljudem. To dejanje sočutja, ki je bilo storjeno iz želje po napredku človeštva, je Prometeju prineslo hude posledice, saj ga je doletela strašna kazen. Mednarodne olimpijske igre pa to krajo slavijo s svetlobo in posvetitvijo olimpijskih plamenov z usmerjanjem sončnih žarkov.

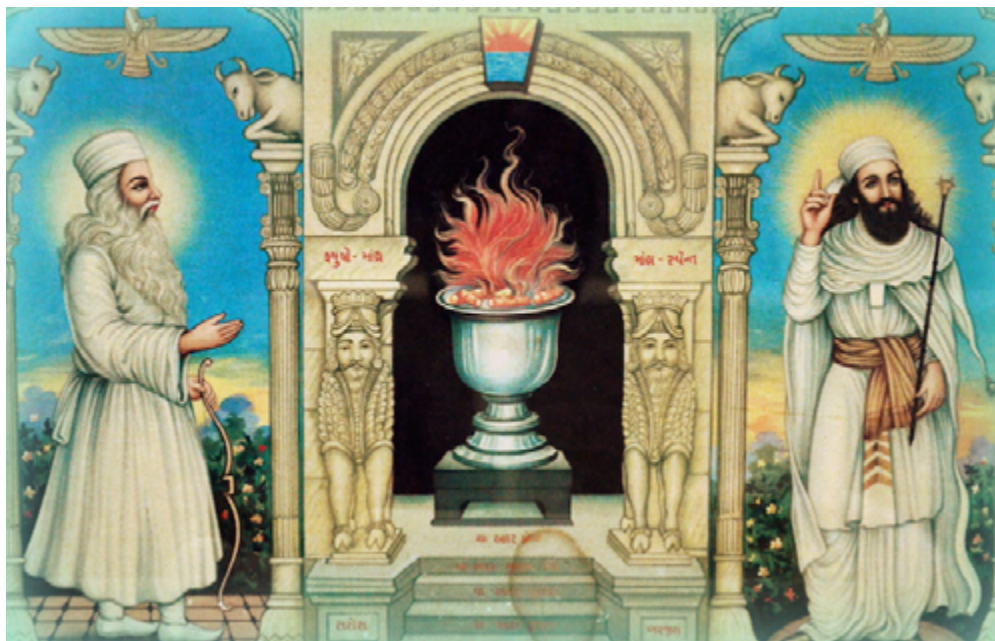
V drugem kontekstu azteški mit govori o bogu Nanahuatlu, ki je skočil v ogenj in se tako žrtvoval, da je postal Sonce ter pognal začetek pete dobe.

Nedolgo tega je ogenj igral tudi pomembno očiščevalno vlogo v srednjeveški alkimiji, v kateri so uporabljali posebno peč atanor, simbol transmutacije substance v drug element.

Danes tem civilizacijam pripisujemo nazadnjaštvo ali primitivnost, nekakšno vraževerje v njihovem razumevanju sveta.

Pa vendar je bila starodavna vera v panteon bogov morda le izraz globljšega načina življenja, ki je slavil tesno povezanost med človekom in univerzumom. Podobno je imel morda tudi element ognja globlji pomen, ki se manifestira, utelesi v simbolu fizičnega ognja, kot ga vidimo. In prav kot simbol nam ogenj omogoča, da odkrijemo nevidni, a bistven vidik resničnosti, ki presega minljivo iluzijo forme.

Videti je, da starodavna ezoterika poudarja vrednost mentalnega ognja, ki naj bi prinašal inteligenco ter objektivno zmožnost razločevanja bistvenega od površinskega, podobno kot fizični ogenj, ki ustvarja vročino in prečisti substanco. V enakem smislu naj bi mentalni ogenj očistil nebistveno in za seboj pustil čisto esenco.

"O Ahura Mazda, najdobrohotnejši duh in darovalec dobrega, potem ko si uslišal molitve! Očisti me (t. j. odvrni me od slabih dejanj), podari mi trdnost v zameno za mojo blagost (ali skromnost), podari mi veliko moč v zameno za mojo pravičnost in podari mi mogočnost v zameno za moje dobre misli." (3) (Zend Avesta, Atash Niyaaesh – Oda ognju). Ogenj je v zoroastrizmu igral ključno vlogo.

Zaratustra je v svojem preroškem razodetju ognju pripisal univerzalno vlogo in metafizičen pomen. *Atash* (ogenj) je poimenovan *Asha Vahishta*, kozmični ogenj ali božja esenca Ahure Mazde (najvišjega bitja), ki se odraža v vsakem atomu univerzuma. Je izvor vsega, kar obstaja, saj predstavlja notranjo božansko svetlobo Ahure Mazde, ki presega omejitve časa in prostora. Ogenj, ki ga vidimo, je le fizična manifestacija te božanske svetlobe in predstavlja sina, ki ga je Ahura Mazda poslal na zemljo, da bi jo popeljal k njenemu končnemu cilju.

Ogenj je tako v zoroastrizmu simbol notranjega plamena. Častijo ga s fizičnim ognjem, ki gori v ognjenih templjih. Prav tako pa ogenj predstavlja način za doseganje božanskega, saj se vedno dviguje navzgor, proti enotnosti.

Ogenj tako predstavlja notranje razsvetljenje, prek katerega bog ljudem podarja modrost in pogum. Ena od molitev, ki jo

pripadniki zoroastrizma recitirajo vsak dan, se glasi: "Kdo drug, kot Tvoj ogenj in um, mi bo ponudil zaščito, o Modri, ko mi bo grozil goljufivi, da me bo ranil?"

Svete himne, ki jih je zapisal Zaratustra, govorijo o mentalnem ognju. "Srečo, ki jo Ti podarjaš, obljubljata Tvoj mentalni ogenj in Tvoja pravičnost." Besedi za mentalni ogenj in pravičnost sta v avestskem jeziku *mainyu athra-cha*, *asha-cha*. Dobesedno pomenita: "skozi um, skozi ogenj in skozi Asho (pravičnost). [Yasna, poglavje 31.3]

Univerzalni zakon Ashe vlada in prinaša red v materialni obstoj, nanaša pa se tudi na etične odločitve posameznika, da uskladi misli, besede ter dejanja z načelnim, iskrenim, dobrim, urejenim in z zakonom skladnim življenjem.

Danes so takšna ognjišča del ognjenih templjev ali svetih struktur, ki jih poznamo pod imenom *Dar-e-Meher*. *Dar* etimološko izvira iz avestščine, *dvara* iz sanskrta (sanskrtško: *dvara*, nemško: *Thor*, angleško: *door*, slovensko: *duri/vrata*), medtem ko se *Meher* nanaša na Mitro, ki je enak kot v zoroastrski angelologiji božanstvo *Yazata*, ki vlada svetlobi in pravičnosti. Neposreden prevod je torej "vrata k svetlobi."

V vsakem od teh templjev gori ogenj, ki so ga svečeniki posvetili s skrbno izvedenimi obredi, s katerimi se je sprostila njihova duhovna energija. Templji, ki se uvrščajo najvišje, ohranjajo ognjišča, poimenovana *atah bahram*, v katerih gori šestnajst različnih vrst ognja, posvečena pa so *Verethraghniju* (nadangelu zmage).

Vsako od teh vrst ognja obravnavajo kot bojavnika, ki se bori za ohranitev kreacije pred silami teme, vendar ne le na fizični ravni. Potem ko je vsak od plamenov obredno očiščen, predstavlja talisman, namenjen boju proti neznanju. Človeštvo si v zoroastrski tradiciji z angelskimi bitji deli skupni cilj, to je postopno premagovanje zla, da bi se svet povrnil v prvotno popolno stanje. Veličasten trenutek, ki bo napočil, ko se to zgodi, je poimenovan *frasho-kereti*, kar lahko prevedemo kot zdravljenje ali obnovitev.

V 10. stoletju so predhodniki Parsov zapustili svojo domovino v Iranu in se ustalili v Sanjanu (Gujarat, Indija), da bi ohranili svojo vero. Po nekaj letih od ustanovitve skupnosti so ustanovili tempelj *Atash Behram* (Ogenj zmage). Ker so v Indijo prišli brez potrebnih pripomočkov za izvajanje obredov, so visoke svečenike poslali v Khorasan (Iran), od tam pa so peš prinesli vse potrebno za posvetitev ognja.

Obredi, s katerimi so posvetili ogenj, so zapisani v starodavnih zvitkih *Vendidad*, 8. odstavek (73-96), ki narekujejo, da je treba plamene zbrati pri različnih trgovcih, jih obredno očistiti in nato posvetiti.

16 tipov ognja, ki jih je treba zbrati, so:

- 1) ogenj z grmade gorečih trupel,
- 2) ogenj, ki ga uporabljajo barvarji,
- 3) ogenj kralja ali vladajoče osebe,
- 4) ogenj lončarja,
- 5) ogenj iz talilne peči izdelovalca opek,
- 6) ogenj fakirja v asketski hiši,
- 7) ogenj iz talilne peči zlatarja,
- 8) ogenj, ki ga uporabljajo v zakladnicah,
- 9) ogenj iz talilne peči železarja,
- 10) ogenj iz talilne peči orožarja,
- 11) ogenj iz hiše peka,
- 12) ogenj iz srca varilca ali destilarja,
- 13) ogenj iz hiše vojaka ali popotnika,
- 14) ogenj iz hiše pastirja,
- 15) ogenj iz hiše kateregakoli pripadnika zoroastrizma,
- 16) ogenj, ki ga ustvari atmosferska svetloba.

Vsaka od teh vrst ognja predstavlja drugo kozmično energijo, s katero je ogenj povezan prek elektromagnetnih ali nevidnih termalnih tokov, ki naj bi nastali z duhovno

alkimijo posvetitvenih obredov. Ogenj iz talilne peči izdelovalca opek naj bi bil na primer povezan s kozmično energijo *Atash-e Spenish* (ognja Zemlje). Podobno je ogenj zlatarja povezan z *Atash-e Burzin Mehr* (energijo sijočega sonca). Posvečen ogenj zlatarja naj bi magnetno privlačil energijo *Burzin Mehr*, ki prebiva v središču sonca. *Atash Bahram* je torej duhovna posoda kozmičnih energij.

Ko zberejo plamene vseh naštetih tipov ognja, jih očistijo z zapletenimi obredi. Da bi lahko to naredili, v tla izdolbejo majhno jamo, imenovano *Pahadia*, ki je obrnjena proti smeri, v kateri piha veter, in v katero položijo enega od teh ognjev. Na vetrovni strani jame izdolbejo novo jamo, ki jo napolnijo z mirto, kadilom in ostružki sandalovine. Veter vročino in žar ognja v prvi jami ponese proti drugi jami, v kateri se vžge kup vnetljivih snovi. Temu procesu pravijo "prehod iz ene *Pahadie*". Vsak tip ognja mora opraviti prehod čez določeno število jam. Ogenj strele mora prehod na primer opraviti 90-krat, da ga lahko uporabijo. Ogenj iz talilne peči izdelovalca opek morajo prečistiti 75-krat, preden ga uporabijo. Končno število vseh očiščevalnih poti znaša 1128! Ko je vseh

16 tipov ognja prečiščenih in združenih, opravijo še dodatne posvetitvene obrede, nazadnje pa ogenj posvetijo. (5)

Tudi osrednja dvorana ognjenega templja, sanctuma sanctorum, v kateri hranijo sveti ogenj, mora biti posvečena. Obred za posvetitev dvorane traja tri dni. S petjem napevov, imenovanih *Manthravani*, in dinamiko vročine, prevodnosti, zvoka, ognjenega magnetizma, vode, kovine, duhovne čistosti svečnikov ter okolja in drugih skritih vidikov, naj bi ti posvetni ognji sprostiti svoje dotlej speče kozmične energije.

Potem ko posvečeni ogenj posvetijo, ta postane metafora, podobno kot kraljevi dvor, kjer ima kralj svojo duhovno oblast. Kamnita plošča, na kateri gori ogenj, predstavlja prestol (perzijsko: *Takht*), strop v obliki kupole nad njim pa nebesni svod. Iz kupole nad ognjem visi pladenj, o katerem govorijo kot o kroni svetega ognja (perzijsko: *Taj*), ki simbolično predstavlja duhovnega vodjo. Sulice, meči in butarice s simbolom kravjih glav krasijo stene notranje dvorane, ki tako predstavlja človekovo dolžnost, da se za veliko zmago proti moralnemu zlu bori z orožjem resnice.

Ogenj, ki je ustvarjen s temi obredi, *Atash Padshah* (vladar), je čaščen kot božje bitje z energijo in zavestjo, saj predstavlja animirano načelo *Ashe*, resnice. Je sinonim za modrost, saj odvrta temo neznanja, hkrati pa prinaša toploto in svetlobo reda ter kozmične inteligence. Podaniki si pepel pogosto vtirajo v čelo, da bi se podali na pot resnice.

V času, kot naš notranji ogenj sveti tako medlo, z vso močjo razpihajmo svoje mehove, da se bodo plameni okrepili. Kjer se srečamo z neznanjem, razpihajmo modrost. Kjer se srečamo s sovraštvom, razpihajmo ljubezen. Kjer se srečamo z obupom, razpihajmo upanje. In kjer se srečamo s strahom, razpihajmo pogum. Tako bomo lahko mirno spali, saj bomo z gotovostjo vedeli, da je naš notranji ogenj, kljub temi noči, še vedno prisoten. ♪

1. Hirst, K. Kris. The Discovery of Fire, Two Million Years of Campfire Stories. ThoughtCo. Feb 2017.
2. Griffith, Ralph T.H. (Translator, 1896) Rig Veda.
3. Kanga. Atash Niyaaesh. Khordeh Avesta.
4. Boyce, Prof. Mary. Zoroastrians their Religious Beliefs and Practices. Routledge Publishers.
5. Modi, Dr. J. J. & Modi, J. J. The Religious Ceremonies and Customs of the Parsees. Bombay, 1922.

ČAS "ZASE"

Spodnja zgodbica je vzeta iz dela vietnamskega budističnega meniha in aktivista za mir Thich Nhat Hanh-a *The miracle of mindfulness* (Čudež pozornosti).

Thich Nhat Hanh je po vojni v Vietnamu v domovini pomagal postavljati nove šole in bolnišnice, nato pa je veliko let preživel v izgnanstvu. Od leta 1982 je živel in deloval v Franciji, leta 2018 pa se je vrnil v domovino.

Skozi mnogo svojih knjig (napisal jih je prek 100, več kot 70 v angleščini), je poskušal nauke budizma približati in z njimi koristiti tudi zahodnemu človeku.

*

Pričujoča zgodbica vsubuje koristno sporočilo nemirnemu sodobnemu človeku, ki mu čas nenehno beži, ki mu nič ne gre po načrtih in ki mu stvari nenehno polzijo iz rok ... Thich Nhat Hanh nas uči, kako nam pozornost, prisotnost v tem trenutku, lahko popolnoma spremeni kvaliteto življenja.

*

Včeraj me je obiskal Allen s sinom Joeyjem. Joey je tako hitro zrasel! Star je že sedem let ter tekoče govori francosko in angleško. Uporablja celo malo slenga, ki ga je pobral z ulice. Tukajšnja vzgoja otrok se zelo razlikuje od vzgoje, kjer sem doma. Tu starši verjamejo, da je »svoboda za otrokov razvoj nujna«. Celi dve uri, ko sva se pogovarjala, je moral Allen ves čas pozorno bedeti nad Joeyjem. Joey se je igral, žlobudral in naju prekinjal, tako da se je bilo nemogoče zares pogovarjati. Dal sem mu nekaj otroških slikanic, a jih je odvrigel, ne da bi si jih sploh dobro ogledal, nato pa naju znova zmotil pri pogovoru. Ves čas je terjal pozornost odraslih.

Pozneje si je Joey oblekel jakno in se odšel igrat s sosedovim otrokom. Allena sem vprašal: »Se ti zdi družinsko življenje enostavno?« Allen mi ni odgovoril neposredno. Povedal mi je, da se prejšnjih nekaj tednov od Aninega rojstva še ni utegnil počasnospati. Sue ga zbuja sredi noči, ker je sama preveč utrujena, in ga prosi, naj preveri, ali Ana še diha. »Vstanem, preverim dojenčico, nato pa se vrnem in zaspim nazaj. Včasih je to dvakrat ali trikrat na noč.«

»Je družinsko življenje lažje od samskega?« sem ga vprašal. Allen mi ni odgovoril neposredno, a sem razumel. Postavil sem drugo vprašanje: »Marsikdo pravi, da si manj osamljen in imaš večjo varnost, če imaš družino. Je to res?« Allen je prikimal in nekaj tiho zamomljal, a sem razumel.

Nato je dejal: »Odkril sem, kako imam lahko veliko več časa. Prej se mi je zdelo, da je moj čas razkasan. En del je bil namenjen Joeyju, drugi del Sue, naslednji pomoči pri Ani, četrti pa gospodinjskim opravilom. Čas, ki je preostal, sem imel zase. Lahko sem bral, pisal, raziskoval in hodil na sprehode.

Zdaj pa poskušam, da časa ne bi več delil na dele. Na čas, ki ga preživim z Joeyjem in Sue, gledam kot na svoj čas. Kadar pomagam Joeyju pri domačih nalogah, poskušam na ta čas gledati kot na svojega. Z njim grem skozi učno snov, sem ob njem in poskušam stvari, ki jih v tem času počneva, narediti zanimive. Čas, ki ga namenim zanj, postane moj čas. Enako je pri Sue. Neverjetno, da imam zdaj neomejeno količino časa zase.

Allen se je nasmehnil, ko je to povedal. Bil sem presenečen. Vedel sem, da se Allen tega ni naučil iz nobene knjige. Do tega je prišel sam v svojem vsakodnevem življenju.

*

Pogosto sebe ločimo od sveta okrog nas. Eno smo mi in drugo je ves ostali svet. Ko si moramo vzeti čas za nekaj, kar nismo "mi", imamo občutek, da se žrtvujemo.

Če uspemo vsaj v malem razumeti nauke budizma, ki nas uči enosti stvarstva, naše povezanosti z vsem življenjem, lahko sprevidimo, da nekaj takega, kot je "moj čas", ne obstaja, oziroma povedano drugače, vse je lahko "moj čas".

Življenje nam ves čas prinaša nepredvidljive situacije, včasih že samo opravila, ki jih nismo načrtovali. Ponavadi nam to prinese napetost in v času, ko se ukvarjamo z nepredvidljivim, mislimo le na to, kar smo prvotno načrtovali. Želimo le čim prej opraviti nujne zadeve, da se vrnemo k svojim načrtom. Ali smo tedaj prisotni v trenutku? Niti najmanj. Takrat je čas za nas resnično izgubljen. A če znamo sprejeti nove situacije, je lahko tudi ta čas "naš čas". Ta čas nam lahko da neko novo doživetje, novo spoznanje, a le, če smo odprti za to.

Eno je uspeli biti pozoren, prisoten, v samoti, v meditaciji, a drugo, veliko bolj zahtevno, v vrvežu nepredvidljivega življenja. Če uspemo biti prisotni v vsakem našem dejanju, pomeni, da smo uspeli resnično okrepiti našo pozornost. Verjetno nam čez noč ne bo uspelo, a mislim, da se je vredno napotiti v to smer. To nas uči Thich Nhat Hanh.

Pripravila: Nija Androjna

DHAMMAPADA – POT POPOLNOSTI

Buda je s svojim življenjem za budiste predstavljal etični življenjski zgled. Odrekel se je prestolu in bogastvu, da bi se posvetil iskanju odgovorov na vprašanje – kaj je vzrok človeškega trpljenja in kako ga odpraviti? Življenje je pot, ki človeka vodi skozi različne okoliščine in možne stranpoti, toda končni izid je odvisen od njegove volje, prizadevanja in izbire, zato Buda pravi: "niti demoni ga ne morejo zlomiti niti bogovi ga ne morejo vzdigniti, saj sta krivda ali sodelovanje odvisna zgolj od samega človeka."

Tokrat si lahko preberete nov izsek iz budističnega teksta Dhammapada iz poglavja *Zlo*.

*Kdor dela zlo, vidi v tem korist,
vse dokler zlo ne dozori.
Ko pa dejanje prinese sadove,
tedaj vidi posledice zla.*

*Kdor dela dobro, lahko ob tem trpi,
vse dokler dobro ne dozori.
Ko pa dejanje prinese sadove,
tedaj vidi posledice dobrega.*

*Ne podcenjuj zla, misleč: ne bo se mi povrnilo.
Kapljica za kapljico napolni vedro;
enako se nevednež polni z zlom,
ki se polagoma zbira v njem.*

*Ne podcenjuj dobrega, misleč: ne bo se mi povrnilo.
Kapljica za kapljico napolni vedro;
enako se modrec polni z dobrim,
ki se polagoma zbira v njem.*

*Kot se trgovec, ki z majhno karavano
prevažna veliko bogastvo,
izogiba nevarnim potem
in kot se tisti, ki ljubi življenje, izogiba strupom,
tako naj se človek izogiba zlih dejanj.*

*Kdor na dlani nima rane, lahko v njej drži strup.
Strup ne more vstopiti, če ni rane.
Prav tako zlo ne more vstopiti
v tistega, ki sam ne dela zla.*

*Kdor prizadene nedolžnega,
čistega in brez napak,
takemu nevednežu se zlo vrne
kot prah, vržen proti vetru.*

*Niti na nebu,
niti sredi oceana,
niti v gorski votlini,
človek ne bo našel kraja,
kjer bi ubežal posledicam svojih slabih dejanj.*

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Dogodki za mesec JULIJ IN AVGUST 2019.

Dogodki potekajo v prostorih Nove Akropole v Ljubljani in Mariboru ali na vnaprej razpisani drugi lokaciji.

BITI GOSPODAR SVOJEGA ČASA PO STOIČNEM UČENJU

Predavanje

ČETRTEK, 18. JULIJ, OB 19:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana
Vstop prost!

12 ŽIVLJENJSKIH NALOG PO MITU O HERAKLEJU

Predavanje

TOREK, 30. JULIJ, OB 19:00

Nova Akropola - Tyrševa 7, Maribor
Vstop prost!

LEONARDO DA VINCI ŽIVLJENJE IN DELO

Predavanje

ČETRTEK, 1. AVGUST, OB 19:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana
Vstop prost!

ZEN

Predavanje

TOREK, 13. AVGUST, OB 19:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana
Vstop prost!

LUDWIG VAN BEETHOVEN IN IDEALIZEM V GLASBI

Predavanje

TOREK, 13. AVGUST, OB 19:00

Nova Akropola - Tyrševa 7, Maribor
Vstop prost!

ZAKAJ POTREBUJEMO PRIJATELJSTVO?

Predavanje

ČETRTEK, 29. AVGUST, OB 19:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana
Vstop prost!

KLIKNI ZA VEČ DOGODKOV

KNJIGE IN REPLIKE V PRODAJI

Knjige in replike lahko kupite v prostorih Nove Akropole.
Lahko jih naročite tudi preko maila na info@akropola.org.

NAŠE KNJIGE

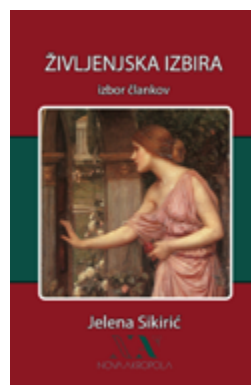
FORMAT 130 X 205 mm
176 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

FORMAT 130 X 205 mm
112 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

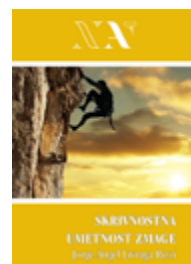
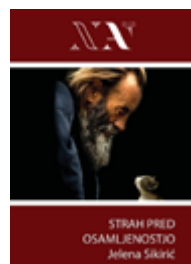
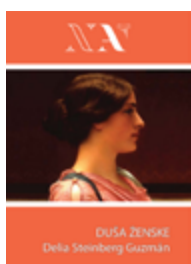
FORMAT 130 X 205 mm
64 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

FORMAT 130 X 205 mm
159 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 12 €

FORMAT 130 X 205 mm
102 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

FORMAT 105 X 148 mm
32 STRANI
MEHKA VEZAVA
CENA: 2 €

ARHEOLOŠKE REPLIKE

Arheološke replike so kopije motivov iz različnih časovnih in kulturnih obdobjih in predstavljajo kulturno dediščino človeštva. Vsak posamičen izdelek je skrbno izdelan v ateljeju Nove Akropole. Vsaka replika ima tudi simboličen pomen, zato je lahko odlično darilo.

Grčija in Rim

Egipt

Slovenija

**VSE NEVIHTE NAD NAMI SO LE ZNAK,
DA SE BO VREME KMALU ZJASNILO
IN DA SE NAM BODO STVARI KMALU POSTAVILE NA MESTO,
KAJTI NITI DOBRO, NITI SLABO NE MORETA TRAJATI VEČNO.**

MIGUEL DE CERVANTES